

TABLA, TİMPANİ, BONGO... BUNLARIN HEPSİ DAVUL

Davul vurmali çalgıların en çok bilineni. Haberleşmeden dansa, törenlerden orkestralara kadar farklı alanlarda çeşitli amaçlarla kullanılan davula yakından bir göz atmaya hazır mısınız?

Davulların dış görünüşleri farklı olsa da yapıları benzerdir. Temelde geniş bir kasnaktan oluşurlar. Kasnak genellikle ahşap, metal ya da pişmiş topraktan yapılır. Kasnağın bazen bir tarafına bazen de her iki tarafına birden deriden ya da plastikten yapılan, deri olarak adlandırılan ince bir tabaka geçirilir. Davullara tokmak, değnek ya da elle vurulduğunda gergin deri titreşir ve ses çıkarır.

Davulun yapıldığı malzeme, derinin esnekliği, davulun boyutları ve başka bazı etkenler çıkan sesi etkiler. Davul yere sabitlenerek ya da bir askıyla boyna asılarak çalınabilir.

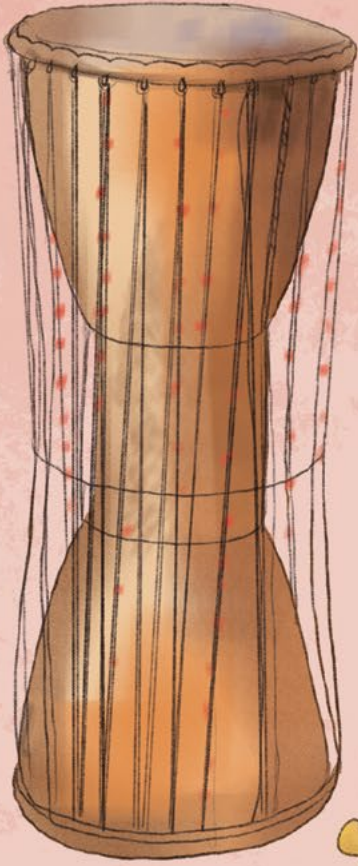
Günümüze kalan en eski davullar MÖ 6.000'li yıllara ait. Ağaç gövdesinden yapılmış bu davullar Avrupa'da, bugünkü Çekya'da bulunmuş. Tek bir tarafına deri gerilmiş olan bu davullar genellikle elle çalınıyormuş. Daha sonralarda sopalarla çalınmaya başlanan davulların her iki tarafına da deri gerilmiş.

Davula çok önceleri tümrük, tüngür gibi adlar veren Türklerde de davul en eski ve en yaygın çalgılardan biri. Davul, ülkemizde zurnayla birlikte Türk halk müziğinde kullanılır. Bunun dışında çeşitli törenlerde de sıklıkla yer alır.

Davul, yapımı basit bir alğı olduğundan hemen hemen tüm toplumlarda kullanılmış. Törenlerin, iletişimin ve müziğinin vazgeçilmez bir enstrümanı olmuş. İşte çeşitli toplumlarda kullanılan bazı davullar burada...

Tokmakla alınan konuşan davul, eskiden Afrika'nın batısında haberleşme amacıyla kullanılmış. Bu davulun iki tarafındaki derilerin arasında deriden ipler bulunur.

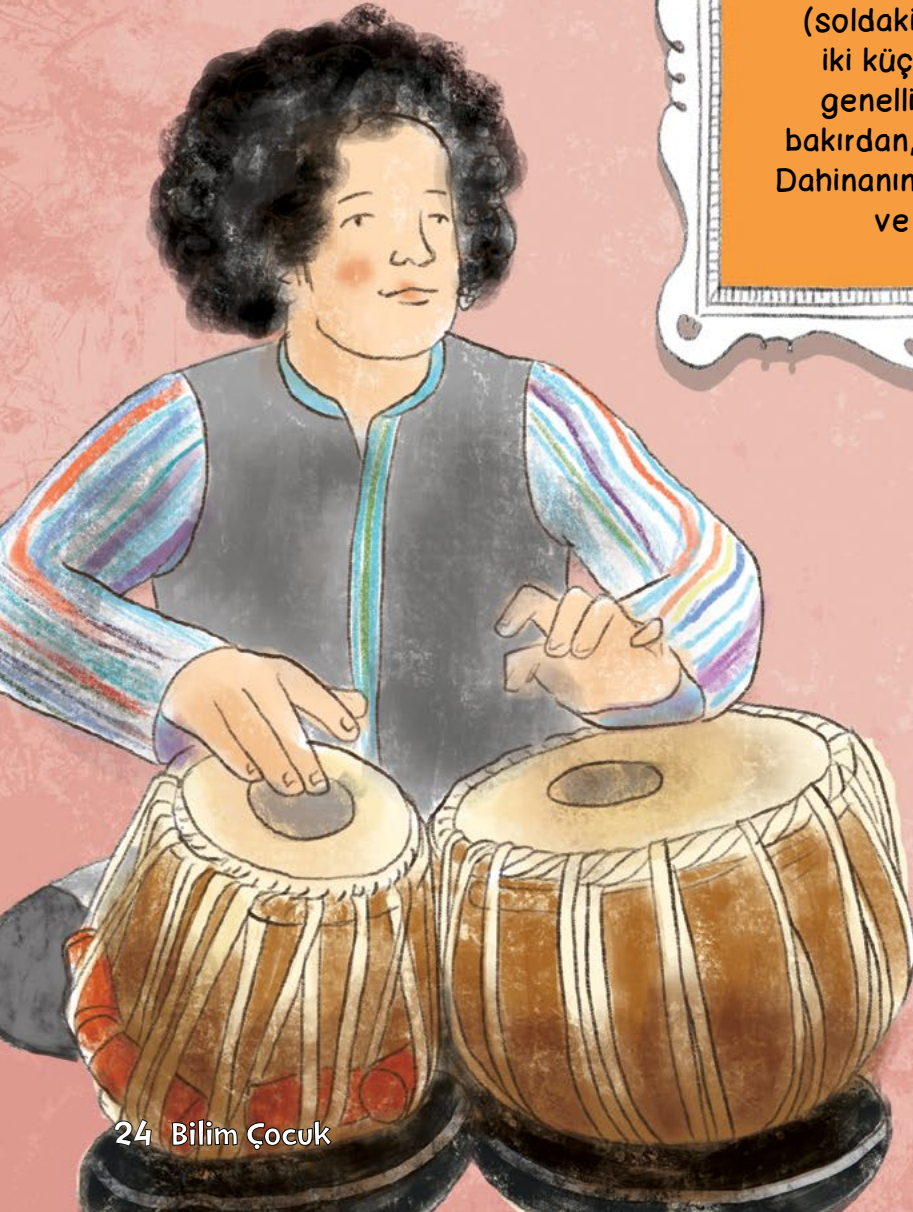
Koltuk altında tutularak çalınan davulun bu ipleri sıkıştırılıp gevşetildiğinde farklı sesler elde edilebilir. İnsanlar eskiden bu davulu kullanarak konuşmaya benzer sesler ıkarırlarmış. Böylece uzak mesafelerden diğer insanlarla haberleşebilirlermiş.

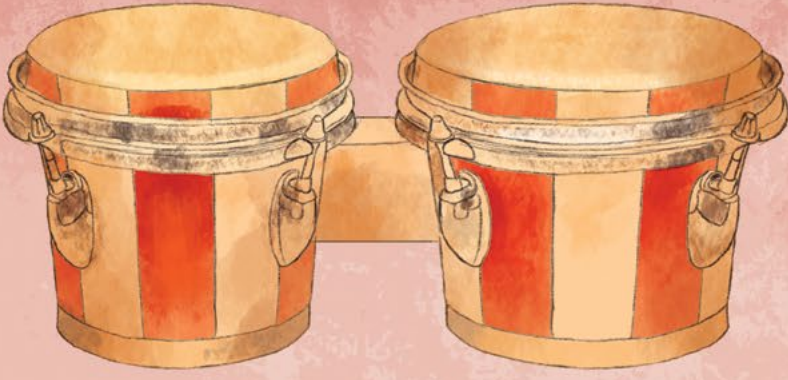
Djembe, Batı Afrika'da kullanılan ve elle çalınan bir davul çeşidi. Ağaçtan yapılan djembenin tek tarafında deri bulunur. Djembeler ayakta ya da dizlerin arasına yerleştirilerek çalınabilir.

Tabla adlı çalgı Hindistan'ın kuzey bölgelerinde kullanılır. Tabla, dahina (soldaki) ve bahina (sağdaki) adında iki küçük davuldan oluşur. Dahina genellikle tahtadan yapılır. Bahina bakırdan, tahtadan ya da kilden yapılır. Dahinanın sesi bahinaya göre daha ince ve tizdir. Tabla elle çalınır.

Dahinanın derisinin gerginliği deriyi geren iplerin altına yuvarlak tahta parçaları yerleştirilerek ayarlanır.

Bongo, Kuba'da ve Afrika'da yaygın olarak kullanılan bir çalgı. Genellikle ahşaptan yapılmış, birbirine bağlı iki küçük davuldan oluşur. Bongo diz üstüne ya da iki dizin arasına yerleştirilerek elle çalınır.

Genellikle orkestralarda kullanılan ve tokmakla çalınan timpani, büyük bir davul çeşidi. Timpaninin geniş gövdesi bakırdan ya da pirinçten yapılır. Timpanide sesin inceltilmesi ya da kalınlaştırılması için bir pedal ya da mekanik kollar kullanılır. Bu sayede davulun derisi gerginleştirilir ya da gevşetilir.

